

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (astotā palāta)

2018. gada 31. maijā *

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Aviopārvadājumi – Regula (EK) Nr. 261/2004 – 3. panta 1. punkts – Piemērošanas joma – Jēdziens “savienots reiss” – Lidojums ar izlidošanu no kādas dalībvalsts teritorijā esošas lidostas ar savienoto reisu trešās valsts teritorijā esošā lidostā un galamērķi cita šīs trešās valsts lidostā

Lieta C-537/17

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Landgericht Berlin* (Berlīnes apgabaltiesa, Vācija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2017. gada 5. septembrī un kas Tiesā reģistrēts 2017. gada 12. septembrī, tiesvedībā

Claudia Wegener

pret

Royal Air Maroc SA.

TIESA (astotā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs J. Malenovskis [*J. Malenovský*] (referents/referente), tiesneši D. Švābi [*D. Šváby*] un M. Vilars [*M. Vilaras*],

ģenerāladvokāts: H. Saugmandsgors Ēe [*H. Saugmandsgaard Øe*],

sekretārs: A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *C. Wegener* vārdā – *F. Puschkarski, Rechtsanwältin*,
- *Royal Air Maroc SA* vārdā – *D. Ahrens, Rechtsanwalt*,
- Polijas valdības vārdā – *B. Majczyna*, pārstāvis,
- Eiropas Komisijas vārdā – *K. Simonsson* un *K.-P. Wojcik*, pārstāvji,

ņemot vērā pēc ģenerāladvokāta uzklausišanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerāladvokāta secinājumiem,

* Tiesvedības valoda – vācu.

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 261/2004 (2004. gada 11. februāris), ar ko paredz kopīgus noteikumus par kompensāciju un atbalstu pasažieriem sakarā ar iekāpšanas atteikumu un lidojumu atcelšanu vai ilgu kavēšanos un ar ko atceļ Regulu (EEK) Nr. 295/91 (OV 2004, L 46, 1. lpp.), 3. panta 1. punkta a) apakšpunktu.
- 2 Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar strīdu starp *Claudia Wegener* un *Royal Air Maroc SA* par pieprasīto kompensāciju lidojuma ilgas kavēšanās dēļ.

Atbilstošās tiesību normas

- 3 Regulas Nr. 261/2004 2. pantā “Definīcijas” ir iekļauta tostarp šāda definīcija:
“h) “galamērķis” ir galamērķis, kas norādīts uz biļetes, kuru uzrāda pie reģistrācijas letes, vai, tieši savienoto reisu gadījumā, pēdējā reisa galamērķis; [..]”
- 4 Šīs regulas 3. panta “Darbības joma” 1. punktā ir noteikts:
“Šo regulu piemēro:
a) pasažieriem, kas izlido no lidostas kādas dalībvalsts teritorijā, uz kuru attiecas Līgums;
b) pasažieriem, kas izlido no trešās valsts lidostas uz lidostu kādas dalībvalsts teritorijā, uz kuru attiecas Līgums, ja vien viņi šajā trešā valstī nav saņēmuši atlīdzinājumu vai kompensāciju un par viņiem nav rūpējušies un ja attiecīgo reisu apkalpojošais gaisa pārvadātājs ir Kopienas pārvadātājs.”

Pamatlieta un prejudiciālais jautājums

- 5 *C. Wegener* noslēdza aviopārvadājumu līgumu ar *Royal Air Maroc*, kurš tika noslēgts ar vienu rezervāciju un ar kuru viņai tika piešķirtas tiesības ceļot no Berlīnes (Vācija) uz Agadiru (Maroka), paredzot vienu starpnosēšanos vietu Kasablankā (Maroka) ar gaisa kuģa maiņu.
- 6 Pēc rezervācijas apstiprinājuma saņemšanas un reģistrējoties visam ceļojumam Berlīnes lidostā, *C. Wegener* iekāpa *Royal Air Maroc* gaisa kuģī uz Kasablanku, kas izlidoja ar kavēšanos. Pēc ielidošanas Kasablankā viņa ieradās uz iekāpšanu lidojumā uz Agadiru, bet *Royal Air Maroc* atteica viņai iekāpšanu, norādot, ka viņai iedalītā sēdvietā ir piešķirta citam pasažierim. Visbeidzot *C. Wegener* iekāpa citā *Royal Air Maroc* gaisa kuģī un ieradās Agadirā ar četrus stundas kavēšanos salīdzinājumā ar sākotnēji paredzēto laiku.
- 7 Pēc tam *C. Wegener* prasīja kompensāciju saistībā ar šo kavēšanos. *Royal Air Maroc* tomēr atteicās apmierināt viņas prasību, pamatojoties uz to, ka viņa nevar atsaukties uz tiesībām uz saņemt kompensāciju, kas paredzētas Regulā Nr. 261/2004.

- 8 Šādos apstākļos *Landgericht Berlin* (Berlīnes apgabaltiesa, Vācija) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

“Vai tas ir lidojums [Regulas Nr. 261/2004] 3. panta 1. punkta a) apakšpunkta izpratnē, ja gaisa pārvadātāja veiktais pārvadājums ietver iepļānotus pārtraukumus (starpnosēšanos) ārpus Eiropas [Savienības] teritorijas, mainot gaisa kuģi?”

Par prejudiciālo jautājumu

- 9 Attiecībā uz iesniedzējtiesas uzdoto jautājumu vispirms ir jānorāda, ka saskaņā ar Regulas Nr. 261/2004 3. panta 1. punkta a) apakšpunktu šī regula ir piemērojama attiecībā uz pasažieriem, kas izlido no kādas dalībvalsts teritorijā esošās lidostas.
- 10 Bez tam no iesniedzējtiesas lēmuma izriet, ka pamatlietā aplūkotais pasažieru pārvadājums tika veikts, kā norādīts šī sprieduma 5. punktā, pamatojoties uz vienu rezervāciju.
- 11 Ņemot vērā minēto, ir uzskatāms, ka ar savu jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Regulas Nr. 261/2004 3. panta 1. punkta a) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka šī regula ir piemērojama pasažieru pārvadājumam, kurš veikts, pamatojoties uz vienu rezervāciju, un kurā starp izlidošanu no kādas dalībvalsts teritorijā esošās lidostas un ielidošanu trešās valsts teritorijā esošā lidostā ir paredzēta viena plānota starpnosēšanās vieta ārpus Savienības ar gaisa kuģa maiņu.
- 12 Taču šajā gadījumā no iesniedzējtiesas lēmuma izriet, ka, pirmkārt, šī sprieduma 5. punktā minētais pārvadājums sastāv no diviem lidojumiem, attiecīgi savienojot Berlīni un Kasablanku un Kasablanku ar Agadiru.
- 13 Turklāt pirmajā lidojumā izlidošanas vieta bija dalībvalsts teritorijā esoša lidosta, savukārt otrajā – izlidošanas un ielidošanas vietas ir trešo valstu teritorijā esošās lidostas.
- 14 Visbeidzot, tikai otrā lidojuma ielidošanas vietā tika konstatēta lidojuma, ar ko lidoja prasītāja pamatlietā, četru stundu kavēšanās.
- 15 Šādos apstākļos ir jānorāda, ka tad, ja tāds lidojums kā šis otrais, kas tika pilnībā veikts ārpus Savienības, būtu jāuzskata par atsevišķu pārvadājumu, uz to nebūtu attiecināma Regula Nr. 261/2004. Savukārt, ja šāds pārvadājums kā pamatlietā minētais būtu uzskatāms par kopīgu, ar sākuma punktu kādā dalībvalstī, šī regula būtu piemērojama.
- 16 Šajā ziņā Tiesa jau ir nospriedusi, ka neatgriezeniskais laika zaudējums, kas ir uzskatāms par neērtību un ir pamats tiesībām saņemt kompensāciju atbilstoši Regulai Nr. 261/2004, rodas, attiecīgajam pasažierim ierodoties galamērķī (spriedums, 2013. gada 26. februāris, *Folkerts*, C-11/11, EU:C:2013:106, 32. un 33. punkts).
- 17 Jēdziens “galamērķis” Regulas Nr. 261/2004 2. panta h) punktā ir definēts kā galamērķis, kas norādīts uz biļetes, kuru uzrāda pie reģistrācijas letes, vai tieši savienoto reisu gadījumā – pēdējā reisa galamērķis (spriedums, 2013. gada 26. februāris, *Folkerts*, C-11/11, EU:C:2013:106, 34. un 35. punkts).
- 18 No formulējuma “pēdējais lidojums” izriet, ka jēdziens “savienots reiss” ir jāsaprot kā tāds, kas norāda uz diviem vai vairākiem lidojumiem, kuri ir jāskata kopā Regulā Nr. 261/2004 paredzēto pasažieru tiesību saņemt kompensāciju kontekstā, līdzīgi kā “savienots reiss” lietā, kas bija pamatā 2013. gada 26. februāra spriedumam *Folkerts* (C-11/11, EU:C:2013:106, 17. un 18. punkts).
- 19 Tas tā ir gadījumā, kad divi vai vairāki lidojumi ir vienas rezervācijas priekšmets, kā lietā, kas bija pamatā 2013. gada 26. februāra spriedumam *Folkerts* (C-11/11, EU:C:2013:106, 16 punkts).

- 20 Līdz ar to tāds pārvadājums kā pamatlietā ir jāuzskata par savienoto reisu līdzīgi kā lietā, kas bija pamatā 2013. gada 26. februāra spriedumam *Folkerts* (C-11/11, EU:C:2013:106, 35 un 38 punkts).
- 21 Protams, iesniedzējtiesa norāda, kā tas arī izriet no jautājuma formulējuma, ka otrs no diviem lidojumiem pamatlietā tika veikts uz cita gaisa kuģa nekā pirmais.
- 22 Tomēr nevienā no Regulas Nr. 261/2004 tiesību normām nav norādes par to, ka savienotā reisa kvalificēšana būtu atkarīga no tā, vai visi savienotā reisa lidojumi tiek veikti uz tā paša gaisa kuģa.
- 23 Tādēļ gaisa kuģa maiņa, kas varētu notikt savienotā reisa gadījumā, šo kvalificēšanu neietekmē.
- 24 No tā izriet, ka tāds pārvadājums kā pamatlietā ir jāskata kopumā – kā savienots reiss. Tādējādi uz to attiecas Regulas Nr. 261/2004 3. panta 1. punkta a) apakšpunkts.
- 25 Ņemot vērā visus iepriekš izklāstītos apsvērumus, uz uzdoto jautājumu ir jāatbild, ka Regulas Nr. 261/2004 3. panta 1. punkta a) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka šī regula ir piemērojama pasažieru pārvadājumam, kurš veikts, pamatojoties uz vienu rezervāciju, un kurā starp izlidošanu no kādas dalībvalsts teritorijā esošas lidostas un ielidošanu trešās valsts teritorijā esošā lidostā ir paredzēta viena plānota starpnosēšanās ārpus Savienības ar gaisa kuģa maiņu.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 26 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (astotā palāta) nospriež:

Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 261/2004 (2004. gada 11. februāris), ar ko paredz kopīgus noteikumus par kompensāciju un atbalstu pasažieriem sakarā ar iekāpšanas atteikumu un lidojumu atcelšanu vai ilgu kavēšanos un ar ko atceļ Regulu (EEK) Nr. 295/91, 3. panta 1. punkta a) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka šī regula ir piemērojama pasažieru pārvadājumam, kurš veikts, pamatojoties uz vienu rezervāciju, un kurā starp izlidošanu no kādas dalībvalsts teritorijā esošas lidostas un ielidošanu trešās valsts teritorijā esošā lidostā ir paredzēta viena plānota starpnosēšanās ārpus Savienības ar gaisa kuģa maiņu.

[Paraksti]